

Temats "Robežas un tilti — migrācija"

Temats "Robežas un tilti — migrācija"

Kas pirmais nāk prātā, kad dzirdat vārdus "migranti" un "migrācija"? Nereti jūsu domāšanu jau var būt ietekmējis tas, kas par šo jautājumu redzēts televīzijā, lasīts internetā un laikrakstos un dzirdēts radio. Plašsaziņas līdzekļi gan šodien, gan pagātnē lielā mērā noteikuši to, ko varētu nozīmēt būt migrantam un to, kā citiem cilvēkiem reaģēt uz viņiem— gan pozitīvi, gan negatīvi.

Brīdinājums: Nemiet vērā, ka šajā nodaļā ir saites uz citām tīmekļa vietnēm, piemēram, YouTube. Ārējo vietņu saturs var mainīties, tāpēc būtu jāuzrauga tā piemērotība skolēniem.

Mācību rezultāti pēc šīs nodaļas apgūšanas

Jūsu skolēni spēs:

- analizēt to, ka plašsaziņas līdzekļi ne vienmēr sniedz notiekošā kontekstu vai parāda kopainu;
- saprast, ka ziņojumi dažreiz mēdz būt neobjektīvi un ne vienmēr tie ir neitrāli;
- novērtēt, ka ziņojumi var ietekmēt cilvēku attieksmi un viedokļus.

Pieejamie mācību materiāli

Mācību materiāls Nr. 12. Plašsaziņas līdzekļu rakstu fragmenti
Mācību materiāls Nr. 13. Karikatūras

Klases uzdevums Nr. 1. Novērtēt vārda spēku

Ar valodas lietošanu plašsaziņas līdzekļos var ietekmēt viedokļus gan pozitīvā, gan negatīvā virzienā, un tas nozīmē, ka ar plašsaziņas līdzekļu ziņojumiem vienmēr jāiepazīstas ar pienācīgu rūpību. Žurnālisti un citi komentētāji tekstā var iekļaut gan savus, gan citu personu viedokļus. Izmantotie vārdi un formulējumi nereti izvēlēti tā, lai pārliecinātu lasītājus vai piesaistītu tos savam viedoklim. Kā plašsaziņas līdzekļu patērētājiem mums vienmēr vajadzētu uzmanīgi vērtēt vēstīto un zināt, kāds ir tās personas vai organizācijas viedoklis, kas sniedz savu ziņojumu.

Lūdzam sadalīt klasi trīs līdz četrās aptuveni vienādās grupās. Katrā grupā nozīmējiet skolēnu piezīmju veikšanai, kurš pierakstīs grupas viedokļus un uzdevuma beigās informēs par rezultātiem. Izdaliet skolēniem mācību materiālu Nr. 12. Tie ir fragmenti no dažādām aktuālām Eiropas laikrakstu vai tiešsaistes ziņu vietņu publikācijām par migrantu vai migrācijas jautājumiem. Lūdziet skolēnus atbildēt uz šādiem jautājumiem.

- Kāda ir šajos rakstos dominējošā attieksme pret migrantiem un migrāciju?
- Kādus vārdus vai frāzes autori izmanto, lai palielinātu rakstu emocionālo ietekmi? Apvelciet tos.
- Kā šie raksti varētu ietekmēt sabiedrisko domu?

Klases uzdevums Nr. 2. Ko plašsaziņas līdzekļi mums noklusē

Nereti plašsaziņas līdzekļu ziņojumos par migrantiem netiek sniegta pilnvērtīga aina. Tikai neliela daļa migrantu var atļauties iegādāties lidmašīnas vai kuģa biļeti, atrast darbu un bez kavēkļiem sākt dzīvi jaunajā dzīvesvietā. Vairumā gadījumu viņi ir cietuši no kara vai vajāšanām, bijuši spiesti maksāt lielas summas par bīstamu un grūtu ceļojumu un viņiem nav iespēju veidot nākotnes plānus, lai no jauna sāktu dzīvi svešā valstī. Daudziem bēgļiem vai patvēruma meklētājiem galamērķa sasniegšana ir tikai sākums citam tikpat sarežģītam procesam, jo nereti viņi visai briesmīgos apstākļos ir spiesti uzturēties aizturēšanas centros vēl mēnešiem vai dažkārt pat gadiem ilgi, kamēr tiek pieņemts lēmums par viņu konkrēto gadījumu. Plašsaziņas līdzekļi reti pilnībā izzina šādu pārbaudījumu fiziskās un emocionālās sekas.

- Vērsiet skolēnu uzmanību uz organizācijas *Amnesty International* tiešsaistes spēli un aiciniet viņus to spēlēt, lai izzinātu migrantu ceļojuma dažādos aspektus, kuri ne vienmēr tiek atspoguļoti ziņās.
<http://www.playagainstodds.ca/>
- Pēc tam aiciniet skolēnus iedomāties, ka viņi ir žurnālisti. Aiciniet viņus uzrakstīt īsu rakstu (vienu lappusi) par nupat intervēta migranta pieredzi, kurš ieradies valstī. Lūdziet skolēnus apdomāt šādus jautājumus — kādi iemesli bija lēmumam pamest savu valsti, atvadas no ģimenes, ceļojuma process, ierašanās jaunajā vietā utt. Ja jūsu klasē pieejama attiecīga tehnoloģija, aiciniet skolēnus ierakstīt citam cita stāstījumu un pēc tam atskaņot to pārējai klasei. Kad šis uzdevums pabeigts, veidojiet grupas diskusiju par to, kā skolēnu uzrakstītais/ierakstītais saturs varētu ietekmēt to cilvēku attieksmi, kuri ar to iepazīstas.

Klases uzdevums Nr. 3. Karikatūras un stereotipi — plašsaziņas līdzekļu atspoguļojums var radīt apdraudējumu

Plašsaziņas līdzekļos viedokļa paušanai bieži izmanto karikatūras, un nereti ar tām parodē cilvēkus, situācijas vai notikumus. Tās piesaista uzmanību, tām vajadzētu būt smieklīgām un to vēstījums ir ļoti tiešs. Tomēr gadu simtiem tās varēts izmantot un tās arī tikušas izmantotas, lai pazemotu noteiktas cilvēku grupas un uzbruktu tām. Ar karikatūrām bieži veicina stereotipu veidošanu par noteiktiem cilvēkiem vai grupām un uztur šos priekšstatus.

Izdaliet skolēniem mācību materiālu Nr. 13 un lūdziet viņus apspriest šādus jautājumus.

- Kāds, viņuprāt, bija šo attēlu iecerētais vēstījums to tapšanas laikā?
- Kāda varēja būt šo attēlu ietekme uz cilvēkiem, kuri tos redzēja?
- Kā šādu attēlu izplatīšana varēja ietekmēt migrantus?

Šā uzdevuma beigās lūdziet skolēnus izstrādāt sabiedriskās vietās izvietojamu pretdiskriminācijas plakātu, kurš palīdzētu plašai sabiedrībai labāk izprast migrantu situāciju un veidotu pozitīvāku attieksmi pret šiem cilvēkiem.